

УЧАСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ПРОЄКТАХ МІЖНАРОДНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ

Мікуліч Валерій

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Приватного вищого навчального закладу

«Міжнародний економіко-гуманітарний університет

імені академіка Степана Дем'янчука»

м. Рівне, Україна

Органи місцевого самоврядування (ОМС) відіграють ключову роль у децентралізації та розвитку громад. Важливим ресурсом для реалізації місцевих ініціатив та посилення інституційної спроможності є міжнародна технічна допомога (МТД). Це безоплатні та безповоротні ресурси та послуги, що надаються іноземними державами, урядами, муніципальними органами або міжнародними організаціями з метою підтримки України у вирішенні соціально-економічних, екологічних та інших проблем. Участь ОМС у проєктах МТД є важливим інструментом для залучення інвестицій, обміну досвідом та впровадження найкращих світових практик.

Участь ОМС у проєктах МТД регулюється законодавством України. Незважаючи на загальне право на міжнародне співробітництво, донедавна існували певні обмеження, що ускладнювали пряму взаємодію ОМС з міжнародними донорами. Однак, з розвитком реформ, зокрема децентралізації, роль ОМС у цьому процесі значно посилилася. Важливим кроком є ухвалення законопроектів, які стимулюють участь державних органів та ОМС у реалізації програм і проєктів МТД, зокрема шляхом встановлення надбавок для посадових осіб за додаткове навантаження, пов'язане з такою діяльністю [1].

Важливим нормативно-правовим актами у питаннях координації роботи, пов'язаної із залученням, наданням та ефективним використанням міжнародної технічної допомоги є Порядок залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, що визначає процедуру залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, в тому числі державної реєстрації, моніторингу проєктів (програм), акредитації виконавців (юридичних осіб - нерезидентів), реєстрації представництва донорської установи в Україні [2].

ОМС можуть виступати як реципієнти (безпосередньо одержувачі допомоги), так і бенефіціари (зацікавлені в результатах проєкту, але не є його прямими одержувачами) проєктів МТД. Залучення коштів здійснюється через грантові програми, які оголошують міжнародні фонди

та донорські організації. Процедура залучення, як правило, передбачає підготовку проектної заявки, її реєстрацію та узгодження з відповідними державними органами, зокрема Міністерством економіки України, яке веде облік проектів МТД. Багато Стратегій розвитку територіальної громади ґрунтуються на залученні коштів МДТ для реалізації повноважень в сфері освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення.

Проекти МТД охоплюють широкий спектр сфер, актуальних для місцевого самоврядування, серед яких також Підтримка малого та середнього бізнесу, розвиток туризму, залучення інвестицій, відновлення та модернізація доріг, водопостачання, систем теплопостачання, будівництво шкіл та дитячих садків, що надзвичайно важливо для України, яка перебуває в стані війни.

Такі проекти сприяють не лише вирішенню нагальних проблем, а й підвищенню професійного рівня посадових осіб, формуванню культури проектного менеджменту та посиленню прозорості та підзвітності в роботі ОМС [3].

Участь органів місцевого самоврядування у проектах міжнародної технічної допомоги є потужним інструментом для їхнього розвитку, зміцнення інституційної спроможності та покращення якості життя в громадах. Для ефективної реалізації проектів ОМС повинні мати чітке розуміння своїх потреб, розробляти якісні проектні заявки та налагоджувати партнерські відносини з донорами. Подальше спрощення законодавчих та бюрократичних процедур сприятиме збільшенню кількості успішних проектів і посиленню ролі ОМС як повноцінних суб'єктів міжнародного співробітництва.

ЛІТЕРАТУРА

1. Голос України. (2024). Щодо стимулювання участі державних органів та органів місцевого самоврядування в реалізації програм та проектів міжнародної технічної допомоги та транскордонного співробітництва. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.golos.com.ua/article/378453>
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 2018 р. № 554 «Про запровадження національної системи управління та контролю за виконанням спільних операційних програм прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства 2014-2020» URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-2018-%D0%BF>
3. Як організація, що реалізує проект (програму) міжнародної технічної допомоги, може стати провайдером освітніх послуг для публічних службовців? НАДС [Електронний ресурс]. URL.: <https://nads.gov.ua/news/yak-orhanizatsiia-shcho-realizuiye-proiekt-prohramu-mizhnarodnoi-tekhnichnoi-dopomohy-mozhe-statyi-provaidrom-osvitnikh-posluzh-dlia-publichnykh-sluzhbovtziv>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 № 153 «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної

*Міжнародна науково-практична конференція
“Міжнародні тенденції та перспективи розвитку
в освіті та науці в умовах глобалізації”
до 100-річчя академіка Степана Дем'янчука
(м. Рівне, 13 листопада 2025 року)*

технічної допомоги» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2002-%D0%BF#Text>

5. Рамкова угода між Урядом України і Комісією Європейських Співтовариств, ратифікована Законом України від 03.09.2008 № 360-VI URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_76

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2020 № 497 «Про затвердження Порядку повернення неналежно витрачених коштів та невикористаної частини гранту Європейського Союзу, що надаються для реалізації проєктів у рамках спільних операційних програм прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства 2014 – 2020» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497-2020-%D0%BF#Text>